

בְּפִתְחָא דְמַעְרְתָא, כְּדִין מִתְעָרִין אַבְהֵן, אֵינִון וְזִיווּגָן,
וּבְעָאן רַחֲמֵי עַל בְּנוֹי.

וְכֹד אֲשֶׁתֶּכַח עֲלֵמָא בְּצַעְרָא, בְּגִין דְּאֵינִון דְּמִיכִין עַל
חֻבֵי עֲלֵמָא, וְהָהוּא טֵלָא לָא אֲתַנְגִיד וְלָא
אֲשֶׁתֶּכַח, עַד דְּאֲתַעֲר סֵפֶר תּוֹרָה, כְּדָקָא חֲזִי בְּעֲלֵמָא.
וּנְפִשָׁא אֹדְעָא לְרוּחָא, וְרוּחָא לְנִשְׁמָתָא, וְנִשְׁמָתָא
לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. כְּדִין יְתִיב מִלְכָּא בְּכַרְסֵיָא דְרַחֲמֵי,
וְנִגִיד מְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, נִגִידוּ דְטֵלָא דְבְדוּלְחָא.
וּמְטִי לְרִישָׁא דְמִלְכָּא, וּמִתְבְּרַכִין אַבְהֵן. וְנִגִיד הָהוּא
טֵלָא, לְאֵינִון דְּמִיכִין, וּכְדִין מִתְחַבְּרָן (נ"א מִתְבְּרַכִין) כְּלָהוּ,
וְחַיִּים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עֲלֵמָא.

וְתַאנָּא, לָא חַיִּים קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַל עֲלֵמָא, עַד
דְּאֹדְעָ לְאַבְהֵן וּבְגִינֵיהוּ עֲלֵמָא אֲתַבְּרָא.
אָמַר רַבִּי יוֹסִי, וְדַאי הָכֵי הוּא, וְהָא אֲשַׁכְּחָנָא מְלִי
בְּסַפְרָא דְשְׁלֵמָה מִלְכָּא, הָהוּא עֲלָאָה, דְּקָרָא לֵיהּ עֵיטָא
דְּחַכְמָתָא דְכָלָא.

וְרַב הַמְּנוּנָא, הָכֵי גַלִּי וְאָמַר, דְּהָא אַחֲזִיו לֵיהּ, דִּיתִיר
עֲבַדַת רַחֵל, דְּקִיַּימָא בְּפַרְשֵׁת אֹרְחִין, בְּכָל זְמָנָא
דְּאַצְטְרִיךְ עֲלֵמָא, מְכַלְהוּ. וְרֹזָא דְמִלָּה, אַרְוֹן וְכַפּוֹרַת
וְכַרוּבִים בְּחוּלְקָא דְבְנֵימָן, דְּאֲתִילִיד בְּאֹרְחָא, וְשְׁכִינְתָא
עַל כָּלָא:

וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה, מֵאֵן רֹאשׁ הַמָּטָה. דָּא
 שְׂכִינָתָא. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, חֶסֶם וְשָׁלוֹם. אֵלָא
 לְדִידֵיהּ פְּרַע וְסָגִיד. (אֵלָא) תָּא חֲזִי, מָטָה, דָּא שְׂכִינָתָא.
 דְּכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ג) הִנֵּה מִטַּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה. רֹאשׁ הַמָּטָה
 מֵאֵן הוּא. דָּא יְסוּדָא דְעֵלְמָא, דְּהוּא רִישָׁא דְעֵרְסָא
 קְדִישָׁא. עַל רֹאשׁ, דָּא יִשְׂרָאֵל, דְּקָאִים עַל רֹאשׁ הַמָּטָה.
 בְּגִינֵי כֶּךָ, יִשְׂרָאֵל לְדִידֵיהּ קָא סָגִיד.

וְאִי תִימָא, הָא בְּהָהוּא זְמַנָּא לָא הוּהּ מְרַע, דְּהָא לְבַתֵּר
 כְּתִיב, וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה
 אָבִיךָ חוֹלָה. וּבִשְׁעֵתָא דְסָגִיד, לָא הוּהּ חוֹלָה, וְעַל דִּידַע
 דְּהָא בְּהָהוּא זְמַנָּא, סָלִיק בְּדַרְגָּא עֲלָאָה קְדִישָׁא כְּרִסְיָא
 שְׁלִימָתָא, בְּגִינֵי כֶּךָ סָגִיד לְהָהוּא רְתִיכָא, כְּרִסְיָא
 עֲלָאָה, שְׁלִימוֹ דְאֵילָנָא רַבְרָבָא וְתַקִּינָה, דְּאֶקְרִי עַל
 שְׁמִיָּהּ. וְעַל דָּא, וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמָּטָה, עַל
 רֹאשׁ הַמָּטָה וְדָאִי, דְּהָא אֶסְתַּלַּק לְאַתְרֵיהּ וְאַתְעֵטֵר
 בְּעֵטְרוֹי דְּמַלְכָּא קְדִישָׁא:

וַיֹּאמֶר הַשְּׁבֻעָה לִּי וַיִּשְׁבַּע לוֹ וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ
 הַמָּטָה, רַבִּי חֲזִיָּא פְּתַח וְאָמַר, (קְהֵלֶת ז) כָּל זֶה
 נִסִּיתִי בַּחֲכָמָה אֲמַרְתִּי אַחַפְכָּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמֶּנִּי. הָא
 תְּנִינָן, שְׁלֹמָה מַלְכָּא, יָרִית סִיְהָרָא מִכָּל סְטְרוֹי, וּבִיּוֹמוֹי
 קִיָּמָא בְּשְׁלֵמוֹתָא, הִיא סִיְהָרָא דְאַתְבְּרָכָא מִכָּלָּא, וְכַד

בָּעֵא לְמִיָּקָם עַל נִימוּסֵי אֹרִיִּיתָא. אָמַר, אָמַרְתִּי אַחֲכֶמָה
וְגו'.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, יַעֲקֹב אָמַר, וְשָׁכַבְתִּי עִם אֲבוֹתַי
וַנְּשֹׂאתַנִּי מִמְצָרִים וַקְּבַרְתַּנִּי בְּקְבוּרָתָם, תַּמָּן
תַּנְיִנָן, מֵאֵן דְּנִפְקַן נִשְׁמַתִּיה בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא, (דף רכז ע"א)
וְגוּפָא דִּילִיָּה אַתְקַבֵּר בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, עָלִיָּה כְּתִיב, (ירמיה
ב) וַתָּבֹאוּ וַתִּטְמְאוּ אֶת אֶרְצִי וַנַּחֲלֵתִי שְׁמַתְם לְתוֹעֵבָה,
וַיַּעֲקֹב אָמַר וַקְּבַרְתַּנִּי בְּקְבוּרָתָם, וַנְּשֹׂאתִיה נִפְקָא
בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, שָׂאֲנִי יַעֲקֹב, דְּשָׁכִינְתָא הוּת אַחֲדִית
בֵּיהּ, וְאַתְדַּבְּקַת בֵּיהּ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית מו)
אֲנֹכִי אֶרְדָּה עִמָּךְ מִצְרַיִמָה, לְדִיִּירָא עִמָּךְ בְּגָלוּתָא. וְאֲנֹכִי
אֶעֱלֶךְ גַּם עָלֶיךָ, לְאֶזְרוּגָא בִּי נִשְׁמַתְךָ, וְלֹאֲתַקְבְּרָא גּוּפְךָ
בְּקַבְרֵי אֲבֹהֶיךָ. מַאי קָא מִיִּירִי, (אף על גב דקא) (נ"א וְדָא לָא)
נִפְקַת נִשְׁמַתִּיה בְּרִשׁוּתָא אַחֲרָא. (נ"א וְעַל דָּא וְאֲנֹכִי אֶעֱלֶךְ גַּם עָלֶיךָ

כְּתִיב).

וַיִּוְסַף יִשְׁתֵּי יָדוֹ עַל עֵינָיְךָ, יוֹסַף וְדָא, דְּהָא הוּא בּוֹכְרָא
דְּהִרְהוּרָא דְלָבָא, בּוֹכְרָא דְטַפָּה קַדְמָאָה הוּת,
כְּדַאֲתַמָּר. וּבְגִין דִּיִּדַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טְמִירָא דָּא,
אֲתַבְּשַׁר לִיָּה בְּיוֹסַף, דְּהָא כָּל רְחִימוּתָא בֵּיהּ תַּלְיָא.
יִשְׁתֵּי יָדוֹ עַל עֵינָיְךָ. מַאי קָא מִיִּירִי. אָמַר רַבִּי יִיסָא,

בְּגִין יִקְרָא דִיעֵקֵב, וְלֹא תִבְשָׂרָא דְהָא יוֹסֵף קִיִּים,
 וַיִּשְׁתַּכַּח עָלֶיהָ בְּמִיתְתֶיהָ. רַבִּי חֲזַקְיָה אָמַר, מַלְאָךְ
 אוֹלִיפְנָא, וְדַחֲלִנָא לְגַלְאָה, וּבַעֲוֹבְדֵי עֲלֵמָא חֲכַמְתָּא
 אֲשֶׁתִּכַּח. אֲתָא רַבִּי אַבָּא, (ד"א ל"ג וּנְשָׁקִיָּה) בְּטַשׁ בֵּיהָ. אָמַר,
 אֵימָא מִיָּלְךָ, וּזְיִין זְיִינָךְ. בְּיוֹמוֹי דְרַבִּי שְׁמַעוֹן מְלִין
 אֲתַגְלִיין.

אָמַר, אוֹלִיפְנָא מְפָרְקִין דְרַב יִיסָא סָבָא, בְּנַמוּסֵי
 עֲלֵמָא. בַּר נָשׁ דְזָכִי לְבַר בְּהָאֵי עֲלֵמָא, לִיבְעֵי
 לִיה לְנַגְדָא עֲפָרָא עַל עֵינֹוֹי כַּד אֲתַקְבַּר, וְדָא הוּא יִקְרָא
 דִּילִיה, לְאַחֲזָאָה דְעֲלֵמָא אֲסִתִּים מַנִּיה, וְהוּא יֵרִית לִיה
 לְעֲלֵמָא תַּחֲוִיתוּי.

בְּגִין דְעֵינֹוֹי דְבַר נָשׁ, חִיזוּ דְעֲלֵמָא בֵּיה אֲתַחֲזוּי, וְכָל
 גּוֹוִנִין הָכִי אֵינֹון דְאַסְחָרוּ. חוֹרָא דְבֵיה, הוּא יִמָּא
 רַבָּא אוֹקִינֹוס, דְאַסְחַר כָּל עֲלֵמָא בְּכָל סְטָרֵי. גּוֹוִנָא
 אַחֲרָא הוּא יִבְשָׁתָא (דְאַקִּיפּוּ), דְאַפִּיקוּ מִיָּא, וַיִּבְשָׁתָא קָאִים
 בֵּין מִיָּא, הָכִי הוּא גּוֹוִנָא בֵּין מִיָּא.

גּוֹוִנָא אַחֲרָא תְּלִיתָאָה, הִיא בְּמַצִּיעוֹתָא דְבֵיה, דָּא
 יְרוּשָׁלַם, דְהִיא אֲמַצְעוֹתָא דְעֲלֵמָא. גּוֹוִנָא
 רַבִּיעָאָה, הִיא חִיזוּ דְכָל עֵינָא, וְאַקְרִי בַת עֵין, דְבַהּ הוּא
 בַת עֵין, אֲתַחֲזוּי פְּרַצוּפָא. וְחִיזוּ יִקְרָא מְכָלָא, דָּא צִיּוֹן,
 דְאִיהִי נְקוּדָה אֲמַצְעוֹתָא מְכָלָא, דְחִיזוּ דְכָל עֲלֵמָא תַּמָּן

אֲתַחֲזִי. וְתַמֵּן שְׂרִיא שְׂכִינְתָא, דְּהִיא שְׂפִירוּ דְּכֻלָּא, וְחִיזוּ
 דְּכֻלָּא, וְעִינָא דָּא הוּא יְרוּתַת עֲלֻמָּא. וּבְגִינֵי כְּךָ, הֵיא
 שְׂבִיק לֵיהּ, וְהֵיא נְטִיל לֵיהּ, וַיְרִית לֵיהּ.

אֲמַר לֵיהּ, שְׂפִיר קְאֻמְרַת, אֲבַל מְלָה סְתִימָא אִיהוּ
 יְתִיר, וּבְנֵי עֲלֻמָּא לָא יִדְעִין, וְלֹא מְסַתְּכְלוּן, דְּהֵא
 בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נָשׁ נְפִיק מֵעֲלֻמָּא. נְפִשָּׁא דִּילֵיהּ טְמִירָא
 עֲמִיהּ, וְעַד לָא נְפַקַת, עֵינֹוי דְּבַר נָשׁ חָמוּ מַה דְּחָמוּ,
 כְּמַה דְּאוּקִימְנָא דְּכְתִיב, (שְׁמוֹת לג) כִּי לֹא יֵרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי.
 בְּחִייהוֹן לָא חָמָאן, אֲבַל בְּמִיתְתְּהוֹן חָמָאן.

וְעֵינֹוי פְּקִיחֹן מִהֶהוּא חִיזוּ דְּחָמָא, וְאִינוּן דְּקִימִין
 עֲלֵיהּ, בְּעָא לְשׁוּאָה יִדָּא עַל עֵינֹוי, וְלֹא־סְתִמָּא
 עֵינֹוי, בְּגִין הֶהוּא דְּאוּלִּיפְנָא בְּרֹזָא דְּנִמוּסֵי עֲלֻמָּא.
 דְּבְשַׁעְתָּא דְּאֲשְׁתָּארוּ עֵינֹוי פְּקִיחֹן, מִהֶהוּא חִיזוּ יְקִירָא
 דְּחָמָא. אִי זְכִי לְבַר, בְּרָא קָדִים לְשׁוּאָה יְדִיהּ עַל עֵינֹוי
 וְלֹא־סְתִמָּא לוֹן, כְּמַה דְּכְתִיב וַיֹּסֶף יִשִׁית יָדוֹ עַל עֵינֶיהָ.
 בְּגִין דְּהֵא חִיזוּ אַחְרָא דְּלֹא קְדִישָׁא אֲזִדְּמַנַּת לְקַבְּלֵיהּ,
 וְעִינָא דְּחָמָא הֲשִׁתָּא חִיזוּ קְדִישָׁא עֲלָאָה, לָא יִסְתַּכַּל
 בְּחִיזוּ אַחְרָא.

וְעוֹד, דְּהֶהוּא נְפִשׁ סְמִיכַת לְקַבְּלֵיהּ בְּבֵיתָא, וְאִי
 אֲשְׁתָּאר עִינָא פְּקִיחָא, וְהֶהוּא חִיזוּ אַחְרָא יִשְׂרִי
 עַל עֵינֹוי, בְּכָל מַה דְּאִסְתַּכַּל אֲתַלְטִיא, וְלֹאוּ יְקָרָא

דְּעִינָא הוּא, וְכָל שְׁפָן מְקַרְיבּוּי, וְכָל שְׁפָן מִן מִיתָא,
 דְּלָאוּ יִקְרָא דִּילֵיהּ לְאַסְתַּכְּלָא בְּמָה דְּלָא אֶצְטְרִיף,
 וְלֹא שְׂרִיא עַל עֵינּוּי מְלָה אַחֲרָא. לְבַתַּר אֶתְכַּסִּיא בְּעַפְרָא,
 וְהָא אֶתְעָרוּ חֲבַרְיָא עַל דִּינָא דְּקַבְרָא מַהוּ. וַיִּקְרָא הוּא,
 דִּי־סִתִּים עֵינָא מִן כְּלָא, עַל יְדָא דְּבַרְיָה דְּשָׁבַק בְּעַלְמָא.
 תָּא חֲזִי, כָּל שְׁבַעַה יוֹמִין, נַפְשָׁא אֲזֵלָא מִבֵּיתָא לְקַבְרָא,
 וּמְקַבְרָא לְבֵיתָא, וְאֶתְאַבְּלַת עֲלֵיהּ, וְתַלַּת זְמַנִּין
 בְּיוֹמָא, אֶתְדַּנּוּ כְּחֻדָּא נַפְשָׁא וְגוֹפָא, וְלִית מָאן דִּידַע
 בְּעַלְמָא, וַיִּשְׁגַּח לְאַתְעָרָא לְבָא.

לְבַתַּר, גּוֹפָא אֶתְטְרִיד, וְנַפְשָׁא אֲזֵלָא וְאַסְתַּחֲיָא (דף רכז ע"ב)
 בְּגִיחָנָם, וְנַפְקָא וְשָׂטָא בְּעַלְמָא, וּמְבַקְרָא
 לְקַבְרִיָּה, עַד דְּמִתְלַבְּשָׁא בְּמָה דְּאֶתְלַבְּשָׁא.

לְבַתַּר תְּרִיסַר יְרַחֵי, נִיחִין כְּלָא. גּוֹפָא שָׁבִיק (שְׁכִיר)
 בְּעַפְרָא. נַפְשָׁא אֶתְצַרִּיר וְאֶתְנַהִיר בְּרוּחָא,
 בְּמָאנָא דְּאֶתְלַבֵּשׁ. רוּחָא אֶתְעַנַּג בְּגַנְתָּא דְּעַדָּן. נִשְׁמַתָּא
 סְלָקָא לְצֻרוֹרָא דְּעַנּוּגָא דְּכָל עַנּוּגִין. וְכָלָא אֶתְקַשֵּׁר דָּא
 בְּדָא לְזְמַנִּין יְדִיעֵן.

תָּא חֲזִי, וּוי לֹון לְבַנֵּי נֶשָׂא, דְּלָא מִסְתַּכְּלִין וְלֹא יְדַעִין
 וְלֹא אֶשְׁתַּמוּדְעֵן, עַל מַה קְיַיְמִי, וַיִּתְנַשֵּׁי מִנִּיָּהוּ
 לְמַעַבְד פְּקוּדֵי אֹרִייתָא. דְּאִית פְּקוּדֵי אֹרִייתָא דְּעַבְדֵי
 לְבוּשׁ יִקְרָ לְעֵילָא. וְאִית פְּקוּדֵי אֹרִייתָא דְּעַבְדֵי לְבוּשׁ

יָקָר לְתַתָּא. וְאִית פְּקוּדֵי אֹרִייתָא דְעַבְדֵי לְבוּשֵׁי יָקָר
 לְהֵאֵי עֲלָמָא. וְכֻלָּא אֲצִטְרִיכֵן לֵיה לְבַר נֶשׁ, וּמִן יוֹמוֹי
 מִמָּשׁ, כְּלָהוּ מִתְתַקְנֵן, כְּמָה דְאֹקִימָנָא.

רַבִּי יְהוּדָה סָבָא, אֶתְרַגֵּישׁ בְּדַעְתֵּיהּ יוֹמָא חַד, וְאַחֲזוּ
 לֵיה בְּחֻלְמֵיהּ, חַד דְּיוֹקְנָא מִנְהוּרָא דִּילֵיהּ, תְּקִיף,
 דְּאֹזְדֵהָר לְאַרְבַּע סְטָרִין, אָמַר לֵיהּ, מַאי הָאֵי. אָמַר לֵיהּ,
 לְבוּשָׂא דִילָךְ הוּא, לְדִיוּרָא דְהַכָּא, וּמִהֵהוּא יוֹמָא הָוָה
 חַדִּי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, כָּל יוֹמָא וְיוֹמָא, רוּחִין דְּצַדִּיקֵי
 יִתְבִּין בְּלְבוּשֵׁיהוֹן, שׁוּרִין שׁוּרִין בְּגַנְתָּא דְעַדוֹן,
 וּמִשְׁבַּח לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, בִּיקְרָא עֲלָאָה. הַדָּא הוּא
 דְכְּתִיב, ^(תהלים קמ) אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת
 פְּנֵיךְ. אָמַר רַבִּי אֲבָא, בְּקַדְמֵיתָא מַה כְּתִיב וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 יִשְׂרָאֵל וְגו', כְּמָה דְאֹקִימָנָא, מֵאֵן מְטָה, דָּא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל. רֵאשׁ הַמְטָה, דָּא צַדִּיק. עַל רֵאשׁ הַמְטָה, דָּא
 מְלָכָא קְדִישָׁא, דְשִׁלְמָא כְּלָה דִּילֵיהּ, כְּמָה דְכְּתִיב ^{(שיר}
 הַשִּׁירִים א) הִנֵּה מִטָּתוֹ שְׁלֹשְׁמָה. דִּיעֲקֹב לְדִידֵיהּ קָא סָגִיד,
 לְתַהוּא דְקָאִים עַל רֵאשׁ הַמְטָה, יִשְׂרָאֵל שְׁמִיהּ, בְּגִינֵי
 כֶּף, וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל עַל רֵאשׁ הַמְטָה.

לְבַתָּר, כִּיּוֹן דִּידַע יַעֲקֹב, דְּהָא בְּדַרְגָּא עֲלָאָה אֲשַׁתְּלִים,
 וְדַרְגָּא דִּילֵיהּ הוּא לְעֵילָא עִם אֲבַתָּא, וְהוּא

בְּלַחֲדוּי תִקְוֶנָא שְׁלִימָתָא, אַחְסִין לְבֵיתָהּ, וַחֲדֵי וְאַתְתַּקַּף
 בְּרַעוּתָא עֲלָאָה דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא בֵּיתָהּ. מַה כְּתִיב בֵּיתָהּ,
 וַיִּתְחַנֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל הַמָּטָה, עַל הַמָּטָה מִמֶּשׁ, דְּהָא
 בְּדַרְגָּא עֲלָאָה יִתִּיר אֲשֶׁתְּלָם, זַכָּאָה חוֹלְקִיָּהּ.

תַּאנָּא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּמַתְנִיתָא דִּילָן אוּקְיָמְנָא, הָא
 דִּתְנִינָן בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים בְּשָׁנָה הָעוֹלָם נְדוּן,
 בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, בְּעֶצְרַת עַל פִּירוֹת הָאֵילָן, בְּרֹאשׁ
 הַשָּׁנָה כָּל בְּאֵי הָעוֹלָם עוֹבְרִים לְפָנָיו כְּבִנֵי מְרוֹן, וּבְחַג
 נְדוּנִין עַל הַמַּיִם, הָא אוּקְיָמְנָא מְלִי. וְרוּזָא דְמַתְנִיתָא
 אוּקְיָמְנָא, בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה וְכוּ', לְקַבִּיל רְתִיכָא
 עֲלָאָה, רוּזָא דְאַבְהֵן, וְדוּד מִלְכָּא.

בְּפִסְחָא עַל הַתְּבוּאָה, דְּהִכִּי הוּא מִמֶּשׁ, וְהָא אוּקְיָמְנָא
 מְלָה דָא, עַל מָה אֲתִיָּא מִצָּה בְּפִסְחָא, וְהָא דִּינָא
 הוּא, דִּינָא דְמַלְכוּתָא דִּינָא, וְדָא שִׁירוּתָא דְשָׂרִיאוּ
 יִשְׂרָאֵל לְמִיעַל בְּחוּלְקָא קַדִּישָׁא דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא,
 וּלְבַעֲרָא מְנִייהוּ חֲמִץ, דְּאִיהוּ טַעוּן אַחְרָנִין דִּי מְמַנָּן עַל
 עֲמִין עוֹבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִּים וּמְזֻלוֹת דְּאַקְרוּן אֱלֹהִים
 אַחְרִים, אֱלֹהֵי נֹכַר. וְאַקְרוּן חֲמִץ, יֵצֵר הָרַע, וּלְמִיעַל
 בְּמִצָּה, חוּלְקָא קַדִּישָׁא דְקוּדְשָׁא בְרִיף הוּא אִמְאֵי
 תְּבוּאָה. (ס"א ל"ג כְּמָה דְאִתְּ אָמַר, (ירמיה ב) תְּבוּאָתָהּ בְּדָא, רְמִיז לְדָא קְדֻמָּאָה

דְּשָׂמָא קַדִּישָׁא) בְּגִין כֶּךָ, בְּפִסְחָא נְדוּנִין עַל הַתְּבוּאָה, וְאוּקְיָמְנָא
 דְּעֲלָמָא אֲתַדֵּן עַל דִּינָא דְהָא.

בַּעֲצֵרֶת עַל פִּירוֹת הָאֵילָן. פִּירוֹת הָאֵילָן, פִּירוֹת
 הָאֵילָנוֹת מִבְּעֵי לַיהוָה, מֵאֵן פִּירוֹת הָאֵילָן. אֶלֶּא,
 דָּא הוּא אֵילָנָא רַבְרָבָא וְתַקִּיף לְעֵילָא. פִּירוֹת הָאֵילָן,
 כְּמָה דְכָתִיב, (הושע יד) אֲנִי כְּבָרוֹשׁ רַעֲנָן מִמְּנֵי פְרִיָךְ נִמְצָא.
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבָנֵי מָרוֹן. תָּנָא רֵאשׁ
 הַשָּׁנָה, דָּא הוּא רִישָׁא דְשִׁתָּא דְמַלְכָּא, וּמֵאֵן
 הוּא רֵאשׁ הַשָּׁנָה, דָּא יִצְחָק, דְאֶקְרִי רֵאשׁ, דְאִיהוּ חַד
 רִישָׁא דְמַלְכָּא (נ"א לְעֵילָא), אֲתֵר דְאֶקְרִי שָׁנָה. בְּגִינֵי כֶּךָ כָּל
 בָּאֵי עוֹלָם עוֹבְרִין לְפָנָיו כְּבָנֵי מָרוֹן. וְעַל דָּא תְּנִינָן,
 בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, דְהָא בְּרִישָׁא דְשִׁתָּא שְׂאֵרֵי יִצְחָק.
 וּבַחֲגֵי גְדוּנִין עַל הַמַּיִם, דָּא הוּא שִׁירוֹתָא (דְרִישָׁא) דִּימִינָא
 דְמַלְכָּא, וְעַל דָּא חֲדוּוֹתָא דְמִיָּא אֲשֶׁתִּפַּח בְּכֻלָּא,
 בְּשַׁעֲתָא דְנִסְכֵי מִיָּא, וְשְׂאֵבֵי לֹוֹן, בְּגִין דְמַיִם דָּא יִדְעָא.
 וְעַל דָּא בְּאַרְבַּעַה פְּרָקִים אֵלִין, כֻּלָּא מִשְׁתַּכְּחִין. (דף רכז ע"א)
 אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, כִּד יִסְתַּכְּלוֹן מְלִי, כֻּלָּא אֲשֶׁתִּפַּח בְּהַנִּי
 פְּרָקִין, אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב, דְיֹוד מַלְכָּא. וּבְהַנִּי
 עֲלָמָא אֲתֵדֵן, וּבְאַרְבַּע פְּרָקִין בְּנֵי נֶשָׂא אֲתֵדְנוּ, בִּיּוֹמִין
 דְאֲשֶׁתִּפַּחוּ בְּעֲלָמָא. וּבְכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, סִפְרִין פְּתִיחָן
 וְעוֹבְדִין כְּתִיבִין, וְלִית מֵאֵן דִּישְׁגַּח, וְלִית מֵאֵן דִּירְכִין
 אוֹדְנִיָּה, וְאוֹרִייתָא אֲסֵהִידַת בֵּיהּ בְּכָל יוֹמָא, וְקָלָא קָרִי
 בְּחֵילָא, (מְשַׁלֵּי ט) מִי פְתִי יִסוּר הִנֵּה חֲסַר לֵב אֲמַרְהָ לוֹ, וְלִית
 מֵאֵן דִּיצִית לְקָלִיָּה.

תֵּאנָא בְּשַׁעְתָּא דְּבַר נֶשׁ קָאִים בְּצַפְרָא, סְהַדִּין קְיִימִין
 לְקַבְּלֵיהּ, וְסְהַדִּין בֵּיהּ, וְהוּא לָא אֲשַׁגַּח. נִשְׁמַתָּא
 אֲסֵהִידַת עֲלֵיהּ, בְּכָל עֵדָן וּבְכָל שַׁעְתָּא, אִי אֲצִית יָאוּת.
 וְאִי לָאו, הָא סְפָרִין פְּתִיחִין וְעוּבְדִין פְּתִיבִין. אֲמַר רַבִּי
 חֲזִינָא, זַפְּאִין אִינּוּן צְדִיקֵינָא, דְּלֹא מִסְתַּפּוּ מִן דִּינָא, לָא
 בְּעֵלְמָא דִּין, וְלֹא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי. הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (משלי
 כח) וְצְדִיקִים כִּכְפִיר יִבְטָח. וְכְּתִיב, (תהלים לז) צְדִיקִים יִירְשׁוּ
 אָרְצָא.

רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח וְאָמַר, (בראשית טו) וַיְהִי הַשָּׁמֶשׁ לְבָא
 וְתַרְדֵּמָה נִפְלָה עַל אַבְרָם וְגו', הָאִי קָרָא אוֹקְמוּיָהּ.
 אֲבַל דָּא יוֹמָא דְּדִינָא קְשִׁיָּא, דְּאַפְקִי לֵיהּ לְבַר נֶשׁ מֵהָאִי
 עֵלְמָא. דְּתַנְיָא, (החזקא יומא) זְמַנָּא דְּמָטָא דְּבַר נֶשׁ נִפְיָק
 מֵהָאִי עֵלְמָא, הֵהוּא (יומא) זְמַנָּא יוֹמָא דְּדִינָא רַבָּא,
 דְּאַתְחַשְׁךְ שְׁמֵשׁא מִן סִיְהָרָא, כְּמָה דְּכְּתִיב, (קהלת יב) עַד
 אֲשֶׁר לֹא תַחֲשַׁךְ הַשָּׁמֶשׁ, דָּא נִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא, דְּאַתְמַנְעַת
 מִבַּר נֶשׁ, תְּלַתִּין יוֹמִין, עַד לָא יִפּוּק מֵעֵלְמָא (וְהָא חֲזִי),
 וְחָמָא דְּצוּלְמָא דְּאַתְמַנְעַת מִנִּיהּ וְלֹא אַתְחֲזִי.
 מֵאִי טַעְמָא אַתְמַנְעַת מִנִּיהּ. בְּגִין דְּנִשְׁמַתָּא קְדִישָׁא
 סְלַקַת, וְאַתְעֵבְרַת מִנִּיהּ, וְלֹא אַתְחֲזִי. דְּלֹא תִימָא,
 דְּכִד מִית בַּר נֶשׁ וְאַתְחַלְשׁ, הָאִי נִשְׁמַתָּא אַתְעֵבְרַת מִנִּיהּ,
 אֲלֹא כִּד אִיהוּ בְּחִיּוֹ, בְּתוּקְפֵיהּ, אַתְעֵבְרַת מִנִּיהּ (וְאַתְחַלְשׁ)

הָאִי נִשְׁמָתָא, וְלֹא נִהְרָא לְרוּחָא, וְרוּחָא לֹא נִהִיר
 לְנַפְשָׁא, כְּדִין צוֹלְמָא אֲתַעְבְּרַת מִנִּיהּ, וְלֹא נִהִיר לִיהּ.
 (אֵלָא) מִהֵוּא יוֹמָא, כֹּלָא מִכְרֻזֵי עֲלִיהּ, וְאַפִּילוּ צַפְרֵי
 שְׂמִיָּא. מֵאִי טַעְמָא. בְּגִין דְּנִשְׁמָתָא הָא סִלְקָא מִנִּיהּ,
 וְרוּחָא לֹא נִהִיר לְנַפְשָׁא, כְּדִין נַפְשָׁא אֲתַחֲלֶשֶׁת, וּמִיכְלָא
 וְכֹל תִּיאוּבְתָא דְגוּפָא, סִלְקָא מִנִּיהּ וְאֲתַעְבֵּר.

וְאָמַר רַבִּי יְהוּדָה, וְאַפִּילוּ כֹּל זְמַנָּא דְנַפִּיל אִינִישׁ בְּבֵי
 מַרְעִיָּה, וְלֹא יָכִיל לְצַלְאָהּ, נִשְׁמָתָא אֲתַעְבְּרַת
 וְסִלְקָא מִנִּיהּ, וְכְדִין לֹא נִהִיר רוּחָא לְנַפְשָׁא, עַד דְּדִיּוּנִין
 דִּינִיָּה דְבַר נֶשׁ. וְאִי דִיּוּנִין לִיהּ לְבַר נֶשׁ לְטַב, כְּדִין
 נִשְׁמָתָא אֲתַהֲדַרַת לְאַתְרָהּ, וְנִהִירָא לְכֹלָא. הָא בְּזַמְנָא
 דְקִיּוּמָא מְלָה בְּדִינָא. וּבְזַמְנָא דְלֹא קִיּוּמָא מְלָה בְּדִינָא,
 תְּלַתִּין יוֹמִין אַקְדִּימַת נִשְׁמָתָא לְכֹלָא, וְצוֹלְמָא אֲתַעְבֵּר
 מִנִּיהּ.

תַּאנָּא, בְּזַמְנָא דְדִיּוּנִין לִיהּ לְבַר נֶשׁ לְעִילָא, סִלְקִין
 לְנִשְׁמָתִיָּה לְבֵי דִינָא, וְדִיּוּנִין עַל מִימְרָהּ,
 וְהִיא אִסְהִידַת בְּכֹלָא, וְאִסְהִידַת בְּכֹל רַעִיוֹנֵי דְבַר נֶשׁ,
 וּבְעוֹבְדִין לֹא אִסְהִידַת, דְּהָא כֹּלָהוּ בְּסַפְרָא כְּתִיבִין.
 וְכֹלָהוּ דִיּוּנִין לִיהּ לְבַר נֶשׁ, בְּהֵיא שְׁעָתָא דְדִיּוּנִין לִיהּ
 לְבַר נֶשׁ לְעִילָא, כְּדִין דְחָקָא דְגוּפָא אֲשַׁתַּכַּח, יִתִּיר
 מִשְׁאֵר זְמַנִּיָּא.

אִי דִיּוּנִין לִיָּה לְטַב, כְּדִין אַרְפִּין מַנִּיה. וְזִיעָא אַתְבְּקַע
עַל גּוּפָא, וְנִשְׁמַתָּא אַהֲדַרַת לְבַתֵּר, וְנִהְרָא לְכֻלָּא.
וְלֹא סָלִיק בַּר נָשׁ מִבֵּי מַרְעִיָּה לְעֵלְמִין, עַד דְּדִיּוּנִין דִּינִיָּה
לְעֵילָא. וְאִי תִימָא, הָא כַּמָּה חֵיבֵי עֲלָמָא, כַּמָּה רִשְׁיַעֵי
עֲלָמָא, קִיּוּמִין בְּקִיּוּמֵיהוּ. אֲלָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אַשְׁגַּח בְּדִינֵיהּ דְּבַר נָשׁ, אַף עַל גַּב דְּהִשְׁתָּא לָא זָכִי,
וְהוּא חָמֵי דְהָא לְבַתֵּר זָכִי, דְּאִין לִיָּה לְטַב. אוּ לְזַמְנִין
דְּאוּלִיד בַּר, דִּיְהוּי זַפָּאָה בְּעֲלָמָא, וְעַל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא דְּאִין לִיָּה לְטַב.

וְכָל עוּבְדוּי וְדִינוּי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְטַב, וּבְכֻלָּא
אַשְׁגַּח. כַּמָּה דְכָתִיב, (יחזקאל לג) חֵי אֲנִי נְאֻם ה' וְגו'
אִם אַחְפוּזִין בְּמוֹת הַרְשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּב רְשָׁע מִדַּרְכוֹ. וּבְגִין
דָּא, כָּל אִינוּן חֵיבֵי עֲלָמָא, דְּקִיּוּמִין בְּקִיּוּמֵיהוּ, קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דְּאִין לוֹן לְטַב.

וְלְזַמְנִין, דְּאִינוּן מַרְעִין אֲשֶׁתְּלִימוּ זַמְנֵיהוּ, מְלֻמְשֵׁרֵי
תַּמָּן. כַּמָּא דְּאֵת אָמַר, (דברים כח) וְחִלָּאִים רָעִים
וְנַאֲמָנִים, דְּעַבְדוּ מְהִימְנוּתָא. דְּכַד שְׂרִיאַן עֲלֵיהּ דְּבַר (דף
רכז ע"ב) נָשׁ, מְסַתְּלָקֵי מַנִּיה לְבַתֵּר דְּאֲשֶׁלִּימוּ זַמְנֵיהוּ, בֵּין
לְצַדִּיקֵיָּא, בֵּין לְחֵיבֵיָּא, וְכֻלָּא אַתְעַבַּד בְּדִינָא
כְּדַקְאֲמַרְן:

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי אַלְהָה, אָמַר רַבִּי

יִצְחָק, הָאִי קָרָא קִשְׁיָא, דְּכָתִיב וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל, וְכָתִיב
וַעֲיִנֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ מִזִּזְקוֹן לֹא יוּכַל לְרֹאוֹת, אִי לֹא יוּכַל
לְרֹאוֹת, מֵהוּ וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא דְחָמָא בְּרוּחַ קוּדְשָׁא,
אֵינּוּן בְּנֵי יוֹסֵף, דְּאֵינּוּן יִרְבְּעָם וְחִבְרִיָּו. דִּירְבְּעָם עֲבַד
תְּרִין עֶגְלֵי זָהָב, וְאָמַר (מלכים א יב) אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל.
וּבְגִין כֶּף, מִי אֵלֶּה, מֵאֵן הוּא דְזִמִּין לְמִימַר אֵלֶּה אֱלֹהֵיךָ
לְטַעֲוּוֹן אַחֲרָן, וּבְגִין כֶּף וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף.

מִכָּאֵן, דְּצִדִיקֵיָא חָמָאן עוֹבְדָא לְמֶרְחוּק, וְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא מְעֵטֵר לוֹן בְּעֵטְרָא דִּילֵיהּ, מֵה
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמֵי לְמֶרְחוּק, כְּמָה דְכָתִיב, (בראשית א)
וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וַהֲנִה טוֹב מְאֹד,
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חָמָא כָּל עוֹבְדֵין, עַד לָא יַעֲבַד לוֹן,
וְכֻלְהוּ אַעֲבְרוּ קַמֵּיהּ.

כְּגוֹוְנָא דָא, כָּל דְרִין דְעֵלְמָא, מְסִיפֵי עֵלְמָא, עַד
סִיפֵי עֵלְמָא, כְּלָהוּ אֲתַעֲתְדוּ וְקִיִּימוּ קַמֵּיהּ עַד
לָא יִיתוּן לְעֵלְמָא. הֵדָא הוּא דְכָתִיב, (ישעיה מא) קוֹרָא
הַדּוֹרוֹת מֵרֵאשׁ, עַד לָא אֲתַבְּרֵי עֵלְמָא. בְּגִין דְכָל
נְשָׁמְתִין דְנַחְתִין לְעֵלְמָא, עַד לָא יִיחַתוּן, כְּלָהוּ קִיִּימֵי
קַמֵּיהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּדִיוֹקְנָא דְקִיִּימֵי בְּהֵאִי
עֵלְמָא, וְאֶקְרוּן בְּשִׁמְהוֹן, דְכָתִיב, (ישעיה מ) לְכֻלָּם בְּשֵׁם
יְקָרָא.

אוֹף הָכִי צְדִיקֵיָא, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַחְמֵי לֹון כָּל
 דְרִין דְעֵלְמָא, עַד לָא יִיתוּן וַיִּשְׁתַּכְחוּן בְּעֵלְמָא.
 מִנָּא לָן מֵאָדָם (דָּא אָדָם) דִּהוּה קְדֻמָּאָה. דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 אַחְמֵי לִיה כָּל אֵינוּן דְרִין עַד לָא יִיתוּן, כְּדַכְתִּיב, (בראשית
 ה) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת (אָדָם). דְתַנְיָנוּן, אַחְמֵי לִיה, כָּל אֵינוּן
 דְרִין דְזֻמִּינִין לְמִיתֵי לְעֵלְמָא. וְכֵן לְמֹשֶׁה, דְכַתִּיב, (דברים
 לד) וַיִּרְאֶהוּ ה' אֶת כָּל הָאָרֶץ, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַחְמֵי
 לִיה כָּל דְרִין דְעֵלְמָא, וְכָל אֵינוּן מְנַהֲיָנִי עֵלְמָא, וְכָל
 שְׂאָר נְבִיאֵי, עַד לָא יִיתוּן לְעֵלְמָא.

אוֹף הָכָא, וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת בְּנֵי יוֹסֵף, חָמָא לְמַרְחוּק,
 וְאוֹדְעֵזַע, וְאָמַר מִי אֱלֹהֵי. וְהָאֵי קָרָא אֲשֵׁלִים לְתַרִּין
 סְטָרִין, לְהָאֵי סְטָרָא, וְלְהָאֵי סְטָרָא. וְעַל דָּא אַתִּיב יוֹסֵף
 וְאָמַר, בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר נָתַן לִי אֱלֹהִים בְּזֹה. וּמִנָּא לָן
 דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אַחְמֵי לִיה בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא. דְכַתִּיב
 וְהִנֵּה הִרְאָה אֶתִּי אֱלֹהִים גַּם אֶת זֶרְעִי. גַּם, לְאַסְגָּאָה
 אֵינוּן דְנַפְקִין מִנִּיהַ כְּדַקְאָמְרוּן:

וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף וַיֹּאמֶר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר וָגו', בְּהָאֵי קָרָא
 אֵית לְאַסְתַּכְּלָא בֵּיה, וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף, דְלָא
 אֲשַׁכְּחַן הָכָא בְּרַכָּה דְבְרִיךְ לִיה לְיוֹסֵף אֶלָּא לְבְנוֹי. אֵי
 לְבְנוֹי, וַיְבָרְכֶם מִבְּעֵי לִיה, מֵהוּ וַיְבָרֶךְ אֶת יוֹסֵף, וְלָא
 אֲשַׁכְּחַן הָכָא דְאֶתְבְּרִיךְ יוֹסֵף.

אָמַר רַבִּי יוֹסֵי, אֶת דֵּי־יִקָּא, כְּתִיב אֶת יוֹסֵף, בְּרַכְתָּא
 דְּבְנֵי הוּהוּ, וְכֹד אֶתְבְּרַכְּאן בְּנוֹי, אִיהוּ מִתְבְּרַךְ.
 דְּבְרַכְתָּא דְּבְנֵי דְּבַר נֶשׁ בְּרַכְתִּיהָ אִיהִי.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וַיְבָרַךְ אֶת יוֹסֵף, אֶת דֵּי־יִקָּא, דְּבְרִיךְ
 לְאֵת קַיִמָּא, רְזָא (נ"א דְּבְרִית בְּגִין דְּכִיּוֹן דְּאָמַר בְּנֵי הֵם אֲשֶׁר גִּתָּן לִי

אֱלֹהִים בְּזוּה, בְּדִין בְּרִיךְ לַחֲזוּא אֲתַר רְזָא) דְּבְרִית דְּנֶטְר יוֹסֵף, וּבְגִין כֶּף
 אֶקְרִי צְדִיק, אֶת דֵּי־יוֹסֵף, רְזָא דְּבְרִית דְּקַיִמָּא בְּהַדְּיָה
 דִּי־יוֹסֵף:

הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ אֲבוֹתַי לְפָנָיו. הָאֱלֹהִים, דָּא רְזָא
 דְּבְרִית קַדִּישָׁא, קַיִמָּא קַדִּישָׁא. אֲבוֹתַי לְפָנָיו,
 דֵּי־יִקָּא לְפָנָיו, דְּאִינוּן קַדְמָאֵי עֲלָאֵי, מְקַמֵּי רְזָא דְּנָא,
 אֲבַרְהָם וַיִּצְחָק, דְּהָא מְנַהוּן אֲתָנוּן וַיִּנְקָא הֵהוּא (נ"א מְנַהוּא)
 אֲתַר.

הָאֱלֹהִים הָרוּעָה אוֹתִי, מֵאֵי טַעְמָא זְמַנָּא אַחְרָא
 הָאֱלֹהִים. אֶלָּא רְזָא עֲלָאָה אִיהוּ, וְהַכָּא בְּרִיךְ
 לְהֵהוּא אֲתַר, בְּרְזָא דְּאֱלֹהִים חַיִּים, מְקוּרָא דְּחַיִּי, דְּמַנְיָה
 נְפָקִין בְּרַכְּאָן. וּבְגִין דָּא אֲדַפֵּר גְּרַמִּיָּה בְּהַאי אֲתַר, וְאָמַר,
 הָאֱלֹהִים הָרוּעָה אוֹתִי, בְּגִין דְּכָל בְּרַכְּאָן דְּנֶגְדֵי מְמַקְוֵרָא
 דְּחַיִּי, יַעֲקֹב נָטִיל לוֹן. וְכִיּוֹן דְּנָטִיל לוֹן אִיהוּ, הַאי אֲתַר
 נָטִל בְּרַכְּאָן, וְכָלָא אִיהוּ תַלְיָא (נ"א בְּדִכְוֵרָא) בְּדְבוּרָא. וְעַל
 דָּא וַיְבָרַךְ אֶת יוֹסֵף כְּתִיב.